

BEFOGADÓ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM

Az INFONIA Alapítvány havonta megjelenő ingyenes hírlevele

[Első szám]

TARTALOMJEGYZÉK

Beköszöntők

Csepeli György: Az elvarázsolt várkastély	2. oldal
Dombi Gábor: A kard hegye	2. oldal
Keresztesi János: 2008 az e-Befogadás éve	3. oldal
Molnár Szilárd: Lectori Salutem!	3. oldal

A hónap témája

Meddig nyílik a magyar digitális olló?	5. oldal
--	----------

Körkép – idősokkal foglalkozó programok

Körkép	7. oldal
Kapcsolódó programok, intézmények	8. oldal

Statisztika

5%	10. oldal
----	-----------

Tudomány

Dombi Gábor – Molnár Szilárd: A digitális megosztottság fogalmától az e-Inclusion politikájáig	11. oldal
--	-----------

Hírek

Szemle az eInclusion.hu oldalról	18. oldal
Hírek magyar forrásokból	20. oldal
Hírek külföldi forrásokból	21. oldal

Impresszum	24. oldal
------------	-----------

BEKÖSZÖNTŐK

CSEPELI GYÖRGY: AZ ELVARÁZSOLT VÁRKASTÉLY

Az emberek sosem lesznek, mert nem lehetnek egyenlők. A kérdés csak az, hogy akik az egyenlőtlenségbe nem hajlandók belenyugodni, s változtatni akarnak a sors sokféle módon ható kirekesztési mechanizmusán, megtehetik-e? A várkastély a kirekesztettség szimbóluma. Egyesek benne laknak, élvezik a kényelmet, biztonságot, kiváltságot, ami vele jár a kastélyban élt étellel. Mások kívül laknak, házakban, kunyhókban, ahol semmi sincs, ami a kastélyban megvan. A kastély a társadalmi előnyök láthatóságát, felfoghatóságát szimbolizálja, ami egyeseket lázadásra, másokat belenyugvásra indít. Az új társadalomban a kiváltság alapja az információ és a kapcsolatok birtoklása, ami nem látható, nem tapintható, nem teaurálható. Akiket zavar az emberek közötti egyenlőtlenség, azt találják, hogy az információs társadalomban az egyenlőtlenségek sokkal gyorsabban, könnyebben felszámolhatók, mint korábban, amikor a kastélyok lakói nem voltak túl engedékenyek ha kiváltságaik felszámolásáról volt szó. Az információs társadalomnak mindenki alkotó részese lehet. Nem kell más hozzá, mint széles sávú internet hozzáférés, meg hit, erő és akarat arra, hogy érdekesebb, tartalmasabb, gazdagabb is lehet az élet annál, mint amilyennek éljük. A felismerés azonban nem megy könnyen. Míg a valódi várkastélyok kint vannak a fizikai valóságban, az elvarázsolt várkastélyba csak az költözhet, aki nem látja, de tudja, hogy hol van a gazdagság helye. Az eBefogadás folyamat, melynek eredménye, hogy az idegen ismerős, a kívül lakó, bentlakó, a tudatlan tudó lesz. A fiatalok születésük jogán az elvarázsolt kastély bentlakói. A feladat az, hogy minél több legyen a beköltöző.

DOMBI GÁBOR: A KARD HEGYE

Furcsa évnek rugaszkodtunk az informatikában: az e-befogadás, az e-inclusion évének. Ez az én olvasatomban azt jelenti, hogy a digitális világ(rend) polgárait kell serkenteni arra, hogy a kívül rekedtek, az információs szupersztráda felé balkáni hungaricumnak számító földutakon döcögők számára nyújtsunk segédkezet. Ne csak a civil szervezetek, akik meghirdették az e-befogadás évét 2008-ra, hanem a cégek, vállalkozások – nem csak informatikaiak, hanem minden vállalkozás – és magánemberek is. A vágyott cél, hogy legyen mindenki az információs társadalom polgára, de legalább – és én valóban ezt tekintem a minimumnak – egymillió új felhasználó lépjen a világhálózat felhasználói közé, s többségük az 50+ korosztályokból.

Lassan eltelt egy fél esztendő, és az is látható, hogy a civil szervezetek, a politikusok megmozdultak, de a vállalkozások és az állami intézményrendszer bősz aktivitása még várat magára. Noha tudjuk, hogy az új felhasználók jelenléte nagyobb piacot, így nagyobb profitot, nagyobb foglalkoztatást, több adóbevételt jelent, tehát a piac bővítésének elemi érdeke valójában nem a civil szervezeteké, politikusoké, hanem az államigazgatásé és a vállalkozásoké. A civil szervezeteknek azért fontos az e-befogadás, mert polgárok. Nem csupán netpolgárok, hanem olyan emberek csoportosulásai álltak az e-befogadás eszme mellé, akik gazdagabb és boldogabb Magyarországon akarnak élni és hisznek a társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás fontosságában.

Az e-befogadást az Inforumban tömörült szervezetek olyan kard hegyének tekintik, amely serkent a munkára, kipukkasztja azt a gőgöt, amely megbocsátó mosollyal nézi

azt, ami alulról induló, segítő, szolidáris, civil és társadalmi. Az elektronikus társadalmi befogadás szükségességét valljuk, s hisszük azt, hogy az internet segítségével a hátrányos helyzetűek is kapnak egy esélyt életminőségük javítására. A civil szervezetek, magánemberek, s lassan néhány cég is megteszi, amit tud. S bár a segítő szándék helyett gyakran még legjobb esetben is a közöny az osztályrésze társadalmi célokért törekvőknek, Bethlen Gábor búcsúszavaival biztathatjuk magunkat: ha Isten velünk, ki ellenünk? Senki. Bizonyára senki.

Dombi Gábor, főtktár; Informatikai Érdekegyeztető Fórum (Inforum);
dombi.inforum@gmail.com

KERESZTESI JÁNOS: 2008 AZ E-BEFOGADÁS ÉVE

Az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) 2007 novemberében határozott úgy, hogy aktív szerepet vállal az e-Inclusion programban. Részvételünk nem volt kétséges, hiszen a kezdeményezés hiánypotló volt. Magyarországnak ekkor még nem volt digitális társadalmi befogadási programja, annak ellenére, hogy az Európai Unió több ízben felhívta a figyelmet arra, hogy a digitális szakadék csökkentése nem lehetőség, hanem kötelező feladat.

Az IVSZ nem először áll hasonló céllal létrejött kezdeményezés mögé. Szövetségünk három éve kezdte első programját azzal a szándékkal, hogy az információs társadalomba bevonja a mintegy 5 millió digitális írástudatlanságban élő állampolgárt. Sajnálatosan itthon a lakosság többségének még mindig nincs fogalma arról, hogy az internet milyen mértékben könnyítené meg az életét, munkáját. Az EQUAL, IT-mentor projekt eredményeként megszületett egy képzési módszertan, és maga az IT-mentor szakma, amely azóta az Országos Képzési Jegyzékbe is bekerült.

Példaértékűnek tartom, hogy az Informatikai Érdekegyeztető Fórum civil szervezetekkel és vállalkozásokkal közösen meghirdetett e-Befogadás programját a kormányzat is stratégiai fontosságúnak tartotta. Ez a széleskörű összefogás, majd az ötpárti konszenzus létrejötte azt jelenti, hogy a legfontosabb döntéshozók is belátták: Magyarország sikere, a globális versenyben való helytállása ma attól függ, mennyire veszi komolyan az információtechnológiát, az infokommunikációt, az internetet.

Keresztesi János, az IVSZ elnöke

MOLNÁR SZILÁRD: LECTORI SALUTEM!

2008 a befogadó információs társadalom (eInclusion) éve az Európai Unióban. Nagy örömünkre szolgál, hogy a hazai e-Befogadás év eseményeinek egyikeként 2008 decemberig, havi ritmusban egy Befogadó információs társadalom hírlevelet jelentet meg az ITTK csoport.

Bizonyára sokak számára meglepő, de az Európai Unió (EU27) átlagában is magas azok aránya – 40 százalék körüli –, akiknek semmilyen előnyük nem származik a modern információs és kommunikációs eszközökből, míg sajnos Magyarországon ez a lakosság többségéről mondható el. Az egyre határozottabb eInclusion politika arra hívja fel a figyelmet, hogy meg kell akadályozni az IKT eszközök használata által felerősödött társadalmi/gazdasági különbségek növekedését, hiszen bármennyire is elutasíthatjuk a modern infokommunikációs eszközöket, ezek mindenkire hatással vannak.

Az e-Inclusion politika megközelítésmódja azt mondja, hogy a befogadó információs társadalom aktív eszközeinek – például szélessávú infrastruktúra, e-közzolgáltatások, akadálymentes webkikötők, digitális írástudás – segítségével növelhető az információs társadalom integrációs ereje, ezek segítségével növelhető az esélyegyenlőség, a gazdasági aktivitás, a foglalkoztathatóság, mindennek következményeként pedig kezelhetőbbé válik az öregedő társadalmak problémája, a szociális és jóléti rendszerek fenntarthatósága. Mindez arra hívja fel a figyelmünket, hogy a digitális megosztottság évtizedes problémája ma már széles társadalmi rétegek életminőségét befolyásolni képes kérdéssé változott.

Mivel a gazdasági, társadalmi gondok – még ha eltérő mértékben is, de – igen hasonlóak az egyes országokban, ezért az e-Befogadás előtérbe helyezése mára összeurópai érdeké vált.

Szerencsére Magyarország is csatlakozott az e-Befogadás évéhez. Hazánkban a digitális megosztottság mértéke több fontos mutató tekintetében évek óta nem változik, így nagyon fontos, hogy a figyelem erre a területre összpontosuljon. Még az elmúlt évben is a 18-29 év közöttiek körében kétszer olyan nagyságú volt az új internet-használók megjelenésének a száma, mint a 60 év felettiiek körében. Ennek köszönhetően a Rigai Nyilatkozatban vállalt célok részleges elérése is – miszerint néhány kiemelt célcsoport tekintetében a felére kell csökkenteni a meglévő digitális megosztottságot – Magyarország számára nagy terheket fog jelenteni.

Molnár Szilárd, ITTK csoport, molnar.szilard@ittk.hu

A HÓNAP TÉMÁJA

MEDDIG NYÍLIK A MAGYAR DIGITÁLIS OLLÓ?

Szerző: Kurucz Erika

Az információs-kommunikációs eszközök használata már régóta közismerten nem csak esélyegyenlőségi kérdés, hanem gazdasági is. 2008 az e-befogadás éve, és az ország gazdasági helyzete és európai összehasonlításban vett versenyképessége is múlik azon, hogy sikerül-e felzárkózniuk azoknak a szociális vagy társadalmi hátrányokkal küzdő, lakóhelyi vagy egyéb okok következtében kirekesztetten, elzártan élő embereknek – gondolunk itt most különösen az idősekre, fogyatékkal élőkre, romákra, szegényekre – akik ma még kimaradnak az információs társadalom nyújtotta előnyökből.

Az információs társadalom tagjának lenni messze túlmutat azon, hogy ki mennyire fér hozzá az IKT-eszközökhöz. Ezen mutatót tekintve egyébként nem is tűnik olyan rossznak a helyzet. Nézzük például a roma népességet! A magyar társadalom 38 százalékos számítógép-használóival összehasonlítva a romák körében a 25 százalékos hozzáférési arány nem is tűnik igazán megdöbbentőnek, hiszen ez a roma társadalom gazdasági és társadalmi helyzetének ismeretében valószínűleg magasan felülmúlja azt a számot, amelyre a legtöbb ember tippelne, ha megkérdeznék, hogy a romák közül hány százalék használ számítógépet. Hasonló különbséget mutat az internethasználat is. A 14 év feletti romák körében 15%, míg a vizsgált populációban 21% volt az internetet használók aránya 2006-ban, itt tehát csupán 6 százalékpontos különbséget fedezhetünk fel. Ebből is jól látható, hogy ezek a számok nem igazán világítják meg a valós helyzetet.

Nem lehetőség. Követelmény

Sokkal inkább számít ugyanis, hogy **aki hozzáfér a számítógéphez illetve az internethez, az hogyan és mire használja** (azaz milyen célból, milyen funkciókat használ), milyen tartalmakat tölt le. Az információkból való kizártság magával hozza, hogy az egyén számos lehetőségéből, forrásból (gondoljunk csak a pályázatokra, ahol ma már gyakran nem fogadnak el kézzel írt anyagot) is kimarad, és ezáltal még jobban lemarad. Egyre inkább úgy tűnik, hogy a digitális írástudás már nem csak lehetőség, hanem egyre inkább elengedhetetlen követelménnyé válik. Ezt támasztják alá nemzetközi tanulmányok is. A digitális eszközök használatából való kirekesztődés (akár a hozzáférés, akár a megfelelő készségek hiánya miatt történik) hátrányosan befolyásolja az oktatásban és a munkaerőpiacon való részvétel lehetőségeit. Egyes becslések szerint a jelenleg meglévő állások 60, az újonnan létesülő munkakörök 90 százaléka igényli a jelölt IKT-jártasságát.

Az említett csoportok számára az online ügyintézés vagy az otthonról, interneten keresztül végezhető munka egyelőre nem egy reális lehetőség, hiszen ezek használatához képzések is szükségesek lennének, amelyek előmozdításában az államnak és a civil szférának egyaránt nagy szerepe és felelőssége van. A piaci szereplőknek szintén fontos lehet, hogy ebben együttműködjenek, hiszen a képzett munkaerő, a távmunkában alkalmazott emberek jelentős költségcsökkentő lehetőség a cég számára is (ezt ma még kevesen ismerik fel, illetve sok olyan tényező van, mely

ennek megvalósulását hátráltatja). Egy szegregált településen, illetve izoláltan élő egyén számára pedig gyakran a megélhetés – így az életben maradás, valamint a minőségi élet – egyetlen lehetséges formáját jelentheti.

Unió és magyar, civil és kormányzati

Az állami szerepvállalás a felzárkóztatás előmozdítása tekintetében nem megkerülhető, azonban az aktív civil programoknak (különösen az interaktív programoknak) nagy szerepe lehet benne, hogy az emberekkel megismertessék a számítógép és az internet nyújtotta lehetőségeket. A számítógépek és az internet ára az elmúlt években ugyan jelentős mértékben csökkent, azonban a roma társadalom nehéz gazdasági helyzete miatt az adatok alapján az sejthető, hogy ez még mindig nagyon magas kiadásokat jelentene számukra a jövedelmi helyzetükhöz képest.

Hazánkban a digitális szakadék áthidalását célzó programok többsége civil kezdeményezés, amelyek csak részben kapnak állami támogatást. Az infrastrukturális hálózat kiépítése, az ad hoc számítógép-akciók nem tekinthetőek valódi megoldásnak egy olyan komplex, hosszú távú stratégiai feladat esetén, mint a digitális esélyegyenlőség, illetve a digitális (elektronikus) társadalmi befogadás kérdése.

Az Európai Unió által szabott irányok, elvárások még láthatóan nem kerültek át a hazai köz(politikai) gondolkodásba, ezért az Unióval párhuzamos fejlődés útja erősen kétséges. Szükség lenne olyan uniós és magyar, civil és kormányzati együttműködésre, mely hatékony megoldást tudna adni a problémákra. Külföldön számos best practice gyakorlat működik, melyeket érdemes lenne itthon is megvalósítani.

A helyi grass-root kezdeményezések (melyek a helyi közösség valós igényeiből indulnak ki) kitalálói rendszerint megfelelő ismeretekkel rendelkeznek az adott célcsoport helyzetéről, problémáiról, azok eredetéről, ezért hatékonyan tudják kezelni ezeket, és ezáltal a célcsoportra szabott, szükségleteikhez illeszkedő minőségi szolgáltatást tudnak számukra nyújtani.

Hazánkban az idősök, fogyatékkal élő emberek, romák információs társadalmi integrációját elősegítő programok száma csekélynek tekinthető; azok eredményeiről, következményeiről keveset lehet tudni, hiszen monitoring, hatásvizsgálat rendszerint nem készül. A programok gyakran megmaradtak egy-egy alkalmi kezdeményezés szintjén, nem válnak modell-programokká és – nagyon kevés kivétellel – nem kerül sor a folytatásukra sem. Az IHM megszűnésével pedig a Magyar Információs Társadalom Stratégiában megfogalmazott e-esélyegyenlőségi célkitűzések nem fordítódnak le konkrét cselekvési tervekké és akciókká.

Ebből következik, hogy a „digitális olló” még addig nyílik, amíg valami meg nem állítja; ennek érdekében eddig a legtöbbet a civil szervezetek tették. Várhatóan az ő segítségükre a jövőben is nagy szükség lesz, ha nem akarjuk, hogy a társadalmi kirekesztettség és a leszakadás árnya sötét foltként éktelenkedjen virtuális világunkon is.

KÖRKÉP

E havi körképünkben az idősebbekre fókuszáló programokat, kezdeményezéseket tekintjük át.

„Kattints rá, Nagyi!”

Az „e-Befogadás 2008, Magyarország” évének, az Európai Bizottság „e-Inclusion, be part of it!” nevű kezdeményezéséhez kapcsolódó magyar eseménysorozat egyik kiemelt programja a Budapesti Művelődési Központ országos hálózatában működő „Kattints rá, Nagyi!” tanfolyam. Az idősek internetoktatását célul kitűző program 2002-ben került kidolgozásra, 25 órás tanfolyamként, melyben a résztvevők gyakorlatorientált, kiscsoportos képzés keretében sajátíthatják el az internetezés és az elektronikus levelezés alapjait.

A kezdeményezés népszerűségének növekedésével egyre több partner közreműködésével idén már 22 helyszínen 1500 nyugdíjas képzésére nyílik mód, Újbuda Önkormányzatának, illetve az UPC-nek támogatásának köszönhetően jelképes, ezer forintos összegért. A 15 vidéki helyszín mellett már két határon túli településen Komárnóban és Csíkszeredán is tanfolyamok indulnak 2008-ban.

További részletek:

<http://nagyi.bmknet.hu>

•

Unoka-Nagyszülő Informatikai Verseny – májusban nyolcadszor

Az INFORUM 2008 májusában már nyolcadik alkalommal rendezi meg a Unoka-Nagyszülő Informatikai Versenyt, melynek célja az idősebb generációk bevonása az internetezők körébe, a családi összetartozás fontosságának hangsúlyozásával. A verseny egyszerre családi illetve egy kulturális, informatikai rendezvény, ahol a közös tanulás, a megismerés új formái kerülnek előtérbe.

A 2008. május 25-én, Budapesten, a Kempelen Farkas Hallgatói és Információs Központ épületében megtartandó versenyre minden 5 éves vagy annál idősebb, de 14. életévét még be nem töltött gyermek jelentkezhet párban a legalább 50 éves (déd)nagymamájával vagy (déd)nagypapájával közösen. Minden páros egy szaktanárok által összeállított feladatsort kap, melynek megoldására 1 óra áll rendelkezésre.

Bővebben:

<http://www.inforum.org.hu/> - a Számítógépes verseny menüpont alatt

•

Média az 50+ korosztályért

A NetAktív kommunikációs ügynökség elsőként hirdeti meg a MUOSZ támogatásával pályázatát, melynek célja: felhívni a társadalom figyelmét az 50 év feletti lakosság fontosságára. A pályázatra nevezhetnek újságírók, riporterek, szerkesztők, illetve az őket jelölő magánszemélyek, vagy szervezetek is, a pályázat nyertese azonban csak a mű szerzője, készítője lehet. A pályamű olyan riport, interjú, publicisztika, műsor, vagy műsorrészlet lehet, mely 2008. február 1. és 2008. május 26. között valamely sajtótermékben vagy egyéb médiumban magyar nyelven jelenik meg, és az 50+ korosztályokkal kapcsolatos kérdéseket vet fel, s igyekszik megválaszolni. Olyan mintákat, megközelítéseket mutat, amelyek építő jellegükkel példát adhatnak másoknak is, s amelyek segítenek abban, hogy a társadalom felismerje: ez a réteg növekvő lélekszámával, mind hasznosítható tapasztalatával, mind egy új típusú fogyasztás megtestesítőjeként egyre fontosabb szerepet tölt be a gazdaságban.

További részletek:

<http://www.muosz.hu/cikk.php?page=palyazatok&id=1436&fo=26&iid=0>

•

KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK ÉS INTÉZMÉNYEK

EZÜSTNET - Internetező Idősek Országos Egyesülete

Az Egyesület célja az elektronikus írástudás minél szélesebb rétegek számára történő elérhetővé tétele, kiemelt figyelmet fordítva a nyugdíjasokra.

<http://www.ezustnet.hu/>

•

Akcióterv a tartalmas időskorért

Az Európai Bizottság 2007 júniusában akciótervet fogadott el „Tartalmas időskor az információs társadalomban” címmel. A kezdeményezés célja az idősek IKT-használatát gátló tényezők felszámolása, illetve az abban rejlő potenciál kihasználása az idősek életminőségének javítása érdekében. A program egyaránt szorgalmazza a területet érintő tudatosságnövelő elképzeléseket, K+F tevékenységet, a megfelelő technikai-jogszabályi háttér kialakítását, valamint a befektetéseket is

A cselekvési terv magyar szövege:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0332:FIN:HU:PDF>

Angol nyelvű tájékoztató az akciótervről:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/docs/ageing/executive_summary.pdf

•

e-Egészségügy – kiemelt terület az idősök számára

Egyre több hír érkezik az egészségügy területén történő fejlesztésekről, illetve politikákról, melyek az IKT-eszközök használatának eredményeit mutatják, vagy fontosságát hangsúlyozzák. Az e-egészségügy felértékelődését jól mutatja, hogy az Európai Unió innovációs stratégiájának részeként az Európai Bizottság indított „Lead market Initiative for Europe” kezdeményezés (melynek célja, hogy piacokat nyisson innovatív termékeknek és szolgáltatásoknak) hat kiválasztott célterülete között is helyett kapott. A koncepció szerint az öregedő Európában az IKT használata az egészségügyben elősegítheti a magasabb szintű szolgáltatásokat, hatékonyabb forrásfelhasználás mellett.

Az sg.hu cikkben Rolf Heinzét idézve az intelligens betegfelügyeleti rendszerek fontosságára hívta fel a figyelmet: "Nagyon nagy a kereslet olyan technológiák iránt, amelyek biztonságosabbá tehetik elsősorban az idősebb emberek életét". Az írás több, az időseket segítő példát és projektötletet mutat be.

Források:

<http://www.publictechnology.net/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=13608>

Cikk: Bartal Péter – Habók Anita: Az Időskorúak és az IKT

A MultiMédia az Oktatásban 2007 konferenciára készült előadás írott változatának tartalma:

A tanulás tekintetében ma már nem korlátozódhatunk csak a fiatalok és felnőttek tanulásának vizsgálatára, ki kell terjeszteni a kutatást az idősök tanulásának vizsgálatára is. Az élethosszig tartó tanulás témakörén belül azért is van nagy szerepe az idősök helyzetelemzésének, hiszen a technikai változások a nyugdíjba vonulás után is érinthetik az embereket. A mindennapi életben szükséges információszerzéshez a számítógép, az internet kiváló lehetőséget nyújt. Nem kell elmenni például egy hivatalba a nyitvatartási időt megnézni, hanem internetről is lehet tájékozódni, de hivatalos dokumentumokat is lehet rajta keresztül benyújtani, ami megkönnyítheti az életet. Az előadás általános képet nyújt az idősök számítógép- és internethasználatának lehetőségeiről. Az élethosszig tartó tanulás szerepének elemzése után, olyan mutatók kerülnek előtérbe, mint például a népesség struktúrája vagy az idősödés folyamata. Ezután következik az idősök és az e-learning kapcsolatának empirikus vizsgálata.

A teljes cikk letölthető:

http://einclusion.hu/wp-content/uploads/2008/01/15_bartalhabok.pdf

STATISZTIKA

5%

2007 végi adatok szerint az Európai Unióban a nyilvános weboldalak 5 százaléka akadálymentes. Ekkora a hányada azoknak az állami, kormányzati oldalaknak, amelyek megfelelnek az alapvető hozzáférési kritériumoknak.

Az adat különösen annak fényében szomorú, hogy a 2006-ban elfogadott [Rigai Nyilatkozatban](#) az uniós miniszterek vállalták, hogy 2010-ig a nyilvános weboldalak mindenki számára egyformán használhatóak lesznek.

2007 végén az Európai Bizottság megállapította, hogy a Rigában vállalt célok jelentős része nem fog teljesülni, az előrehaladás irama igen lassú.

Kérdés, hogy 2008-ban, az e-Befogadás évében történhet-e áttörés e téren, és legalább megkezdődik-e az a folyamat, melynek végén a nyilvánosságnak szánt információk (korra, fogyatékoság szintjére való tekintet nélkül) mindenki számára ténylegesen egyformán elérhetőek lesznek.

Forrás:

Commission calls for an all-inclusive digital society

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1804&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

DOMBI GÁBOR – MOLNÁR SZILÁRD: A DIGITÁLIS MEGOSZTOTTSÁG FOGALMÁTÓL AZ E-INCLUSION POLITIKÁJÁIG

Tudomány rovatunkban a témakörhöz kapcsolódó szaktudományos cikkeket, mélyelemzéseket közlünk. Alább a szerzőpáros tanulmányából sajnos csak két részfejezetet tudunk közölni helyhiány miatt, a teljes szöveg az Információs Társadalom folyóirat Befogadó információs társadalom tematikus számában fog megjelenni kb. június elején. A megjelenésről természetesen hírt fogunk adni hírlevelünk hasábjain.

A tanulmányban az alábbi közölt részfejezeteken kívül még a gazdasági, társadalmi fenntarthatóságról és az e-befogadás európai programjáról olvashatnak.

Az *e-Inclusion* fogalma

A digitális megosztottság vizsgálata tehát egyre újabb szempontokat nyújtott a társadalompolitikai szereplők számára, ugyanis ez a megközelítési mód nemcsak arra világít rá, hogy ki miért használja az IKT eszközöket, hanem arra is, hogy ki miért nem tud, vagy nem akar élni az új lehetőségekkel. Ez a szemléleti váltás vezetett el oda, hogy az IKT eszközöket ma már nemcsak újabb társadalmi egyenlőtlenségeket okozó eszközöknek, hanem egyúttal éppen az egyenlőtlenségek csökkentésére és a hátrányos helyzetű lakossági csoportok esélyteremtésére is felhasználható erőforrásnak is tekintjük. Ennek a minőségi változásnak a következményeként a „digitális megosztottság” leíró fogalmát felváltotta a normatív jellegű „befogadó információs társadalom” (*e-Inclusion*) kifejezés, amely már nem a „szakadékra” reflektál, hanem az azt áthidalni képes aktív eszközöket, lehetőségeket és törekvéseket hangsúlyozza.

Az *e-Inclusion* kifejezés mögött meghúzódó koncepció tehát már nem elsősorban az újfajta egyenlőtlenségek (a szakadék) bemutatására, hanem sokkal inkább az okok feltárására és a megosztottság megszüntetését vagy legalábbis csökkentését elősegítő megoldások (hidak) megteremtésére koncentrál. Ennek következtében a „digitális megosztottság” statikus kifejezésének helyét egyre inkább az *e-Inclusion* fogalma, illetve az ezzel a kifejezéssel jelölt dinamikus társadalmi-politikai program veszi át, ami az IKT eszközökhöz való hozzáférés megteremtése és az ehhez kapcsolódó készségek kialakítása révén segíti elő a társadalmi integrációt, mindenki számára biztosítva a jól-lét, a jó életminőség jogát.

A befogadó információs társadalom esélye Magyarországon

Sajnos Magyarországon még erőteljesebben érvényesülnek a már említett kedvezőtlen foglalkoztatottsági mutatók, az öregedő társadalom tendenciái. Az új gazdasági és foglalkoztatási szerkezetnek való megfelelés igénye, elfogadó attitűdje különös hangsúllyal vetődik fel a magyar lakosság körében. A foglalkoztatási szintre vonatkozóan az európai foglalkoztatási stratégiában meghatározott célkitűzésekhez képest (2005-ig 67%-os, 2010-ig 70%-os foglalkoztatási szint elérése) Magyarország elmaradása igen jelentős. Jelenleg Magyarországon majdnem négymillió 50 évnél idősebb ember él, és a lakosság száma 2030-ra irányadó becslések szerint 9 millió főre fog csökkenni. Mindeközben az idősebb korosztálynak meglepően alacsony a

foglalkoztatási aránya: Magyarország esetében az 55-64 év közöttiek, tehát a még nem nyugdíjasok körében csak minden harmadik állampolgár dolgozik.

Az 55-64 év közötti korosztály foglalkoztatási rátája (%)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
EU 27	:	36.9	37.7	38.5	40.0	40.7	42.4	43.5
Magyarország	:	22.2	23.5	25.6	28.9	31.1	33.0	33.6
USA	55.1	57.8	58.6	59.5	59.9	59.9	60.8	61.8
Japán	63.7	62.8	62.0	61.6	62.1	63.0	63.9	64.7

(Forrás: Eurostat, 2008)

Szinte teljes mértékben hiányzik a részmunkaidős foglalkoztatás, ami különösen az idősebbek körében igen hatékony lehet. A hazai munkavállalók mindössze 4 százaléka dolgozik ilyen formában, szemben az Unió 18 százalékos arányával. Semmivel sem mutat jobb képet a valamilyen oktatási vagy képzési programban résztvevők aránya sem: 2007-ben Magyarországon az 55-64 év közöttieknek csak 4 százaléka vett részt valamilyen képzésben, szemben az Unió 30 százalékos átlagos részarányával ugyanebben a korosztályban.

A munkaerő-piaci feszültségeket az európai országok többsége – így Magyarország is – elsősorban a kínálat csökkentésével próbálta kezelni, ez azonban felerősítette az öregedő társadalmakban egyébként is gyarapodó inaktív kör dinamikus növekedését, míg az Egyesült Államokban a szolgáltatási szektor növekedése bővíteni tudta a foglalkoztatást. A szükségszerű strukturális változások irányát Magyarországon eddig nem sikerült sem általános társadalompolitikai, sem foglalkoztatás- vagy éppen oktatáspolitikai beavatkozási csomagokkal befolyásolni: változatlanul a strukturális munkanélküliség terhe nehezedik az országra.

Magyarországnak sincs más választása, mint a foglalkoztatottsági ráták növelése. A foglalkoztatás magas szintje nélkülözhetetlen a nagyobb társadalmi kohézió megteremtéséhez, a szegénység csökkentéséhez. A szociális/jóléti rendszerek társadalmi és pénzügyi fenntarthatóságát csakis több aktív munkavállaló foglalkoztatása biztosíthatja. Éppen ezért a lisszaboni célok továbbra is a 70 százalékos foglalkoztatási ráta elérését irányozzák elő 2010-re a teljes lakosság viszonylatában, ami a nők körében 60 százalékos, az idős munkavállalók esetében pedig 50 százalékos foglalkoztatási szintet tételez fel.

Magyarország demográfiai trendje egyre romló gazdasági-szociális helyzetet von magával, ugyanis az egyre nagyobb számú inaktív népesség mögött csupán fogyatkozó lélekszámú „járulékfizető” generáció sorakozik fel, azaz a jelenlegi szociális/jóléti rendszer nem tartható fenn.

Ennek ellenére Magyarország nem rendelkezik olyan átfogó „aktív öregedési” stratégiával, ami az idősebb generáció munkaerőpiaci – tágabb értelemben szocio-ökonómiai – integrációját segítené elő. Ugyanakkor nincs más lehetőség, mint növelni az idős munkavállalók jelenlétét a munkaerőpiacon, amit viszont csak úgy lehet elérni, ha az idősebb korosztályok aktívak maradnak és rendelkeznek azokkal a képesítésekkel és készségekkel, amelyek birtokában meg tudnak felelni a tudástársadalom kihívásainak. Magyarország egyelőre nem szentel kellő figyelmet annak a nézőpontnak, illetve látásmódnak a kialakítására, ami az öregedő társadalom és a befogadó információs

társadalom aktív eszközeit és lehetőségeit a gazdasági-társadalmi versenyképesség, a foglalkoztathatóság, az iskolázottság, a képességek növelése, valamint az ezeknek köszönhetően elérhető piaci lehetőségek, a produktivitás és a növekvő belső fogyasztás felől közelítené meg.

Az idősödés nem állapot, hanem tanulási folyamat: erre (is) fel kell készíteni a társadalom tagjait. Az *e-Inclusion* program célcsoportjainak az egyik szegmense még csak idősödik, és nem gondol a jövőre. A TNS-NRC kutatócégek közös felmérési adatai¹ szerint 2007. év első félévében a 35-49 év közötti lakosságnak csupán 38 százaléka volt internet-használó, míg e korosztály 62 százaléka egyáltalán nem használta az internetet. Ez az adat azért riasztó, mert azt jelzi, hogy ez az aktív korú lakosságban egy igen jelentős lélekszámú csoport nem ismerte fel a folyamatos fejlődés, a tanulás kényszerítő életszükséglet-mivoltát, és tagjait erősen fenyegeti az a veszély, hogy fejlődésképtelenségük miatt munkaerejük leértékelődik. Kimondhatjuk, hogy a 35-49 év közötti korosztály 62 százaléka – azáltal, hogy nincs tisztában az internetben rejlő előnyökkel, nem ismeri a modern eszközök használatát – jelentékenyen csökkenti nemcsak a saját esélyeit, hanem az ország versenyképességét is. Ráadásul éppen ez a korcsoport viseli a vállán az ország és a társadalom terheit, támogatja szüleit, gyereket nevel, dolgozik és adózik, miközben autó- és lakáshiteleit törleszti. Mostanra olyan helyzet állt elő, hogy bár fejlett technológiát alkalmazó beruházók érkez(né)nek Magyarországra, munkaerőigényük kielégítése a hazai kínálat alapján (a korszerű ismeretek hiányában) nem lehetséges. A digitális írástudás fejlesztése ebben a kontextusban versenyképességi kényszer.

Az Európai Unió cselekvési terveinek súlypontjában az idősödés áll, ám ebben a tekintetben feszültség érhető tetten a Nyugat-Európára jellemző logika és a magyarországi (kelet-európai) gondolkodásmód között. Az Európai Unió arra épít, hogy egyéb források mellett az idősebb generációk munkaereje és megtakarításai is mozgósíthatók annak érdekében, hogy az informatika számára új piac nyíljon meg és erre a piacra új szolgáltatások és eszközök kerüljenek, hogy a versenyképesség és a GDP ily módon történő növelése révén csökkenthetők legyenek az egészségügyi kiadások, az idősebb generációk életminőségének fenntartása mellett.

Magyarországon azonban 45-50 éves életkor felett bekövetkezik a létbizonytalanság korszaka: aki ebben a korosztályban elveszíti a munkáját, nehezen vagy sehogy sem talál újat. A családi, kisközösségi, települési összetartó és megtartó kötelékek a társadalom jelentős részében meglehetősen gyengék. A 40 év feletti korosztályok tagjainak nem adatott meg, hogy felhalmozzanak idősebb napjaikra (tehát szegényebb generációkról van szó), s bár az emberek rendelkeznek bizonyos megtakarításokkal, azok nem túlságosan nagymértékűek. Az informatika azt kínálja számukra, hogy *online* módon kevesebb idő-, pénz- és energia-ráfordítással juthatnak információkhoz, megmaradhatnak már kialakult szociális hálózataikban vagy újakhoz csatlakozhatnak, és bekapcsolódhatnak olyan oktatási formákba, amelyek révén továbbképezhetik magukat, hogy munkaerő-piaci versenyképességüket megőrizzék. A fokozottan hátrányos helyzetű csoportok esetében mindez sokszorosan felértékelődik, hiszen számukra – akár a fizikai hátránnyal, fogyatékkal élőkre, akár az etnikai kisebbség tagjaira gondolunk – a többségi társadalommal való kapcsolattartás előítéletekkel is terhelt. Az *e-Inclusion* politika tárgya tehát az Elba folyótól nyugatra elsősorban

¹ http://www.nrc.hu/hirek?page=details&news_id=427

idősödési, gazdasági, IKT-fejlesztési és végső soron versenyképességi kérdés, Kelet- és Közép-Európa azonban még nem érte el ezt a társadalmi-gazdasági fejlettségi szintet, így ennek köszönhetően itt az *e-Inclusion* politika elsősorban szociális és esélyegyenlőségi célokat szolgál, nem pedig egy komplex informatikai, gazdasági, államigazgatási programcsomag hozadéaként jelenik meg.

Magyarország információs társadalmából az idősebb generáció szinte teljes mértékben ki van zárva, aminek következtében sajátosan kettős társadalomkép rajzolódott ki az utóbbi években. Egyrészt megtalálható az a réteg, amelyik szinte minden mutatójában az európai átlagértékeknek megfelelően teljesít mind az infrastrukturális ellátottság, mind a használat, mind az attitűdök tekintetében. Ebben a körben rendre észlelhető a technológiaváltás (például a szélessávra való áttérés, a mobilitást elősegítő technológiák használata), ami magával vonja a hozzáadott értéket magukban foglaló *online* tartalom- és egyéb szolgáltatások kiterjedtebb használatát. Összességében elmondható erről a rétegről az is, hogy a nagyobb állami programokat és akciókat – amilyen például „Sulinet Expressz”, a szélessávú infrastruktúra elérhetővé tétele, a hozzáférési árak letörése, az *online* közszolgáltatások beindítása volt a közelmúltban – elsősorban ők használták ki, ezeknek a kezdeményezéseknek elsősorban ők a nyertesei.

Másrészt azonban igen jellemző hazánkra a másik véglethez tartozó, az információs társadalmat elutasító és a kihívásokra közömbösséggel reagáló állampolgárok magas aránya is. Ezek sok tekintetben nagyon sajátos réteget alkotnak, amelyre leginkább a digitális kultúra, az új lehetőségek iránti közömbös beállítódás, a társadalmi, szociális értelemben vett elszigetelődés jellemző, és ez sajnos megnehezíti az információs társadalom értékeinek és lehetőségeinek tudatosítását ebben a körben. Az ide tartozókat szinte alig érintették meg az eddigi nagyobb állami programok, így az információs társadalom fejlesztésével kapcsolatban elsősorban ennek az igen széles rétegnek köszönhetően alakul ki hazánkról az a kép, hogy az alapvető infrastrukturális mutatókkal (számítógép és internet használata a háztartásokban, szélessávú elérés) is gondjaink vannak, az új viszonyítási pontokról, például a digitális írástudás alacsony szintjéről nem is beszélve. A hazai fejlesztési programok, köztük az e-befogadás megvalósítását nagymértékben nehezíti, hogy a legszélesebb társadalmi spektrumban ilyen vegyes képet találunk. Miközben még mindig évekkel ezelőtti problémák kezelését, például a háztartások elégtelen infrastruktúrájának fejlesztését, a hozzáférés rossz mutatóinak javítását is meg kell oldani, a digitális írástudás, a hozzáadott értéket tartalmazó *online* szolgáltatások igénybevétele terén újabb kihívások jelentkeznek.

Az információs társadalom, a digitális kultúra elfogadására vonatkozó hazai adatokat áttekintve ugyanez a markáns kettősség rajzolódik ki előttünk. Miközben hazánkban a digitális szakadék még a hozzáférés szintjén is jelentős – csak a háztartások felében található egyáltalán személyi számítógép –, addig az IKT eszközöket már használók körében is tapasztalható az életminőség tekintetében fellépő megosztottság.

A digitális megosztottság különböző szintjei Magyarországon²

Hozzáférési megosztottság	PC a háztartásokban ³	49%
	Otthoni szélessáv	29%
Használati megosztottság	Felnőtt lakosság PC-használata	50%
	Munkahelyi PC-használat	30%
	Felnőtt lakosság internet-használata	40%
Minőségi megosztottság	Az e-közigazgatási szolgáltatások használata	25%
	Online bankolás	18%
	Részvétel távoktatásban	13%

Az adatokból kiolvasható, hogy a fizikai hozzáférés és a használat tekintetében egyaránt jelentős mértékű a megosztottság, és a digitális „spektrum” két végén elhelyezkedő csoportok – a hozzáféréssel még nem rendelkezők, illetve a minőségi szolgáltatásokat már rutinszerűen használók – egyre távolabbra kerülnek egymástól. A megosztottság csökkentésére természetesen voltak már jó kezdeményezések és fejlesztési programok – mindhárom megosztottsági típus esetében – hazánkban is, azonban ezeknek a megvalósítása többnyire nem volt elég sikeres. Nem sikerült hasonló intenzitással végrehajtani az infrastruktúra, az oktatás és a tartalom-szolgáltatás terén egyaránt szükségessé váló feladatokat, és ezért most sok helyen elvarratlan szálakkal találkozunk: többfrontos harcot kell vívni, egyszerre lépve előre valamennyi területen.

A jelenlegi romló gazdasági helyzetben, a jövedelmek reálértékének csökkenése idején különösen felértékelődik az *e-Inclusion* politika, mint az életminőség megtartásának eszköze. Az alkalmazásban állók jelentős részének a munkáltatója különféle bónuszokat, addicionális kedvezményeket, és kompenzációs juttatásokat (munkaruhát, utazási és étkezési hozzájárulást, célprémiumokat stb.) nyújt a dolgozóknak, de ezek a jövedelemkiegészítési formák a munkaerőpiac hátrányosabb szektoraiban foglalkoztatottak, az inaktív rétegek, a hátrányos helyzetűek és a tartósan betegek számára ritkán érhetők el. Ezekben a rétegekben az *online* világba való belépés lehetőségének megteremtése (és megragadása), a hálózati csatlakozás, a tanulás, a saját számítógép és más digitális eszközök birtoklása, valamint a korszerű technológiák alkalmazásához szükséges készségek megszerzése kifejezetten emancipatív hatással jár, mert növeli az esélyeket és alapot nyújt magabiztosabb fellépéshez számos területen. Az *e-Inclusion* célcsoportjai számára nyújtandó kedvezmények – például oktatás, mentorálás, eszközök, közösségi terek – olyan kompenzációs szolgáltatások, amelyek hatalmas egyéni és társadalmi eredményt hoznak, annak ellenére, hogy nem kerülnek olyan sokba, mint ha közvetlen anyagi támogatással igyekeznénk megelőzni vagy megállítani az életminőség romlását. Ezért állíthatjuk, hogy az *e-Inclusion* politika Magyarországon túlmutat önmagán és a társadalompolitika egyik alapvető összetevőjeként egyszersmind életminőség-politikát is jelent.

² Lásd bővebben: Molnár Szilárd: *A digitális megosztottság értelmezési kerete*. Információs Társadalom, 2002. 4. szám, 82-101. old., letölthető: <http://einclusion.hu/2008-02-03/digitalis-megosztottsag/>

³ Az adatok forrása: World Internet Project 2007 adatainak gyorsjelentéséből

Az *e-befogadás* politika tehát nemcsak kisebb-nagyobb csoportok segítésére szolgál, hanem azzal, hogy a célbavett rétegek számára közösségi teret, oktatást, személyre szabott támogatást (mentorálást), valamint társadalmi és virtuális hálózatokat biztosít, valójában az egyének életminőségét javítja, ami pozitív politikai, társadalmi és gazdasági eredményekhez is vezet. Azáltal, hogy belépnek az *online* világba, az új felhasználók új szolgáltatási igényeket gerjesztenek és az új technikai eszközök fogyasztóivá válnak (még akkor is, ha kezdetben csekély vásárlóerőt képviselnek), továbbá növelik nemcsak az internetes penetrációt, hanem az informatikai, telekommunikációs, média- és reklámpiacokat is. Keresletet támasztanak az oktatás és továbbképzés területén, s ez alapja lehet újabb kompetenciák és készségek elektronikus úton történő elsajátításának.⁴ Mindez pedig elvezethet a munkaerő-piacon való megjelenésükhöz, ahol képesek lehetnek távmunkát is vállalni, és bekapcsolódhatnak különféle önkéntes és öntevékeny akciókba.

Az *e-Inclusion* mint társadalompolitikai program végrehajtását azonban Magyarországon egyelőre többirányú útkeresés jellemzi. Az egyik irány az állami kezdeményezésű, központi iránymutatással koordinált, nagy lélegzetű beavatkozások együttese, amelyben a minisztériumok mellett civil szervezetek és vállalkozások is részt vesznek. A második irányt a széttagolt intézményi programok jelentik, amelyek alárendelten jelennek meg más minisztériumi programok mellett, s ezekkel párhuzamosan, gyakorlatilag kapcsolódási pontok nélkül bukkannak fel a civil szervezeti és vállalati kezdeményezések. A harmadik irány közös cél felé fordítja az állam, a civil szervezetek és a vállalatok törekvéseit, amelyek támogatóként vagy társfinanszírozóként vesznek részt a feladatok megoldásában, és konszenzuson alapuló megállapodások keretében indítja be a közérdekű programokat – ez jelentené az erőforrások optimális harmonizációját. Sajnálatos módon jelen van továbbá egy negyedik irány is: az egyes tárcák és szervezetek gyakorlatilag önállóan végzik a maguk elé tűzött feladatokat, és akcióikra csupán ráhúzzák az *e-Inclusion* logóját, akár odaillik, akár nem.

Források

A digitális jövő térképe. Jelentés a World Internet Project 2007. évi magyarországi kutatásainak eredményeiről. ITHAKA Kht., 2007

Dombi Gábor – Kollányi Bence – Molnár Szilárd (2007): Társadalmi befogadást most! Az életminőség, digitális esélyegyenlőség és a társadalmi megújulás Magyarországa. *eInclusion* éves jelentés.

e-Befogadás Szakértői Munkacsoport (2008): Az e-Befogadás irányai és lehetőségei 2007 és 2013 között. Szociális és Munkaügyi Minisztérium - Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet.

Európai Bizottság (2007): Idősödés jólétben az információs társadalomban. Az információs és kommunikációs technológiákra és az öregedésre vonatkozó cselekvési terv. Innen: <http://einclusion.hu/2007-11-20/idosodes-joletben-az-informacios-tarsadalomban-i2010-kezdemenyezes-cselekvesi-terv/>

⁴ Ezért különösen fontos, hogy a mentorok és segítők, a „digitális népművelők” éppen abból a célcsoportból kerüljenek ki, amelyeknek a mozgósítása a cél.

Európai Bizottság (2006): Broadband gap policy. Innen:

http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/digital_divide/index_en.htm

Európai Bizottság (2007): Action plan offers support to older ICT users

Európai Bizottság (2007): i2010 - Annual Information Society Report. SEC(2007) 395

Európai Bizottság (2007): Measuring progress in e-Inclusion. Riga Dashboard

KSH (2006): A magyarországi háztartások infokommunikációs (IKT) eszközellátottsága és az egyéni használat jellemzői.

Ministerial Debate on e-Inclusion Policy – Event and Exhibition. Conference Summary. Lisbon, Portugal, 2-3 December 2007.

HÍREK

SZEMLE AZ E-INCLUSION.HU OLDALRÓL

Az eInclusion.hu website a hazai e-Inclusion kezdeményezések és tudás, az információs társadalmi befogadás magyar oldala. Az alábbiakban friss hírek és események közül válogattunk. A www.einclusion.hu oldalon a lentiekén kívül még számos hírt, aktualitást, kezdeményezést megismerhet - mindenképpen érdemes meglátogatni.

A DIGITÁLIS MAGYARORSZÁG TAVASZA

Civilek és barátai a digitális társadalmi esélyegyenlőségért - sajtótájékoztató

A sajtótájékoztatón arról adnak számot, hogy milyen rendezvények várhatók, és hol is áll Magyarországon a digitális szakadék áthidalásának ügye.

Időpont: 2008. május 8. (Csütörtök) 10 óra.

Helye: Millenáris Park, Teátrum épület, Hajó Terem.

Megszólalók:

- dr. Bálint Ákos (Nemzeti Fejlesztési Ügynökség)
- Dobos Réka (Millenáris Nonprofit Kht.)
- Diósy Tamás (eWorld kft. Internethajó)
- Dombi Gábor (Informatikai Érdekegyeztető Fórum – Inforum)
- Gáspár Mátyás (Teleház Szövetségek Európai Uniója)
- Kiss Gábor (Budapesti Művelődési Központ)
- Molnár Szilárd (Információs Társadalom és Trendkutató Központ)
- Vágó István (televíziós műsorvezető)

MEGHÍVÓ HÁZIBULIBA!

Az Internet elterjesztése iránt elkötelezettek és az 50 feletti internetezők első házibulija

Az Informatikai Érdekegyeztető Fórum (Inforum) előzmény nélküli rendezvényt szervez, ahogyan a szervezők írják: "E nap azoknak az ünnepe, akik hisznek abban, hogy az internet révén a világ jobban megismerhető, kényelmesebben belakható, nyíltabb, szabadabb és demokratikusabb lesz." Május 17., a rendezvény időpontja az Információs Társadalom Napja is.

A házibuli időpontja és helyszíne: 2008. május 17. Jövő Háza, Teátrum

A részvétel ingyenes, viszont csak előzetes regisztrációval lehetséges.

Regisztráció: www.inforum.org.hu/new/buli

A programból:

- Kapunyitás 18 órakor
- Kezdés 19 órakor
- Mi kérünk elnézést, kabaré 19:20-kor
- 20:00 Chachacha, salsa, rocky, stb. amíg bírjuk
- Lámpaoltás este 11-kor

AZ E-BEFOGADÁS, AZ EINCLUSION ÉVÉNEK RENDEZVÉNYEI 2008-BAN - MÁJUS

- Klub az Unoka-Nagyszülő Versenyre készülő párosok számára, május 6, 14:00.
Budapesti Művelődési Központ
- Az Információs Társadalom Napja, május 17 (Inforum)
- A WiFi Falu (LOGIN) projekt hatását bemutató kutatási eredmények bemutatása - (BME ITTK)
- 50+ Internetezők első házibulija. Május 17. Millenáris Park, Teátrum 19-24 óra.
- Sajtóklub, május 21. (Inforum)
- Internet Hajó, május 22. (Budapest - Százhalombatta), Eseti bizottság (e-Inclusion) kihelyezett ülése (Parlament)
- Nemzetközi Digitális Szolidaritási konferencia 2008. május 22-25 (Teleház Szövetségek Európai Uniója-EUTA, Global Telecentre Alliance -GTA) (Ezen belül e-Inclusion tanácskozás, Százhalombatta)
- A roma WiFi Falu program zárása, 150 kisebbségi hozzáférés átadása, május 23.
- Unoka-nagyszülő informatikai verseny, május 25 (Inforum).
- Közösségi informatikai szakszeminárium, képzésfejlesztési műhely (EUTA, GTA, ITTK, Szegedi Egyetem)
- Gazdasági Operatív Program (GOP 3.1.1) pályázat győzteseinek kihirdetése

Forrás és friss információk: <http://einclusion.hu/2008-04-21/az-e-befogadas-evenek-esemenyei-2008/>

NEMZETKÖZI TELEHÁZ KONFERENCIA SZÁZHALOMBATTÁN

A magyar kezdeményezésre létrejött Teleház Szövetségek Európai Uniója (EUTA), az Amerikai Teleház Partnerség (TAP), valamint az általuk létrehozott Teleház Világszövetség rendez május 22-25 között nemzetközi teleház-szakmai konferenciát az EU és Magyarország “eBefogadás - Légy te Te is a részese!” rendezvénysorozat keretében, május 22-25-én.

Tíz évvel ezelőtt 1998-ban Budapesten volt utoljára, s mostanáig az egyetlen nemzetközi teleház konferencia Magyarországon. Akkor a Nemzetközi Távközlési Unió (ITU) a Magyar Teleház Szövetséggel (MTSZ) együtt szervezte az ilyen témájú első európai találkozót. Most újra ránk figyel a világ.

Eddig mintegy 40 külföldi közösségi hozzáférési szakember jelezte részvételét, akik a hazai kollégáikkal együtt készek közösen gondolkodni a konferencián az európai és más régiók teleház stratégiáiról. A program lényegében kiselőadásokból (5-15 perc) és beszélgetésekből fog állni. Az angol és magyar tolmácsolás biztosított. Minden előadás, hozzászólás arra lesz “kihegyezve”, hogy a teleházak, hálózataik, a mozgalmak világszerte szerzett tapasztalatai mivel járulnak hozzá az átfogóbb stratégiák kidolgozásához, s azok hogyan tudnák szolgálni minél közvetlenebb módon a “gyökerek hálózatosodását”. A Magyar Kormány támogatja a konferenciát, képviselői magas szinten részt vesznek a találkozón, így lehetőség nyílik arra, hogy Európa és a világ dolgai mellett a közösségi hozzáférés itthoni helyzetéről, jövőjéről is eszmét cseréljünk. A hazai résztvevők számára további érdekesség lesz Százhalombatta digitális esélyegyenlőségi programjának bemutatása*, amely a maga nemében az első ilyen átfogó települési terv. A város a programot tartalmazó, a helyi közreműködők, a konferencia résztvevői és a téma iránt érdeklődő szakemberek, együttműködő partnerek számára készített kiadvánnyal készül a rendezvényre.

Részletes információ, jelentkezési lap itt található: <http://einclusion.hu/2008-04-22/nemzetkozi-telehaz-konferencia-szazhalombattan/>

•

HÍREK MAGYAR FORRÁSOKBÓL

20 dolláros indiai néptelefon

Indiában mintegy 870 millióan vannak mobil nélkül – ezen a helyzeten változtathat a Spice cég, mely hamarosan piacra kívánja dobni azt a fapados (kijelző nélküli, kizárólag telefonálásra alkalmas) mobilkészüléket, mely 20 dollár körüli áron lesz elérhető. A telefon ára a tervek szerint a későbbiekben 10 dollárra is csökkenhet.

<http://hirek.prim.hu/cikk/65792/>

•

Ösztönzi az Unió a távmunkát

A következő hat évben - uniós támogatással - öt és fél milliárd forintot fordít az állam a távmunka népszerűsítésére. A tervek közt szerepel távmunkát népszerűsítő

programokat szervező iroda létrehozása, tájékoztató kampányok szervezése, távmunkában hasznosítható ismeretek elsajátítására ösztönző akciók beindítása. Az első számú cél: a vállalkozások meggyőzése a távmunka előnyeiről. A távmunka több hátrányos helyzetű álláskeresőnek (megváltozott munkaképességű munkavállalóknak, gyesen, gyeden levő nőknek) adhat lehetőséget arra, hogy megjelenjen a munkaerőpiacon; a távmunkavégzést a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű kistérségekben is szeretnék elterjeszteni.

http://www.meoszinfor.hu/hir_0477.php

Teljes szélessávú lefedettséget szeretnének 2010-ig a németek

2010-ig az összes német háztartásban legyen szélessávú internet - ez a német kormány terve. Németország emellett egységes uniós álláspontot szorgalmaz annak érdekében, hogy a jelenlegi műsorszóró frekvenciákon is szélessávú internet legyen. A kabinet ötven millió eurót biztosítana a cél eléréséhez, a szükséges forrás maradékát a piacnak kellene előteremtenie. A lefedettségi mutató javítása mellett a szolgáltatások minősége terén is pozitív változást kívánnak elérni.

<http://einclusion.hu/2008-02-28/a-nemet-allam-50-milliot-kolt-a-szelessavra/>

<http://hirek.prim.hu/cikk/66030/>

Jól működik az antidiszkriminációs jelzőrendszer

A Kézenfogva Alapítvány január 1-jén országos antidiszkriminációs jelzőrendszert indított. A "Ne hagyd magad!" elnevezésű rendszer lényege, hogy akik úgy érzik, hátrány érte őket, minden hétfőn és szerdán jelezhetik ezt egy helyi tarifával hívható kék számon (06-40-200-320). A panaszokat emellett e-mailben is el lehet küldeni (a nehagydmagad@kezenfogva.hu címre), valamint a www.kezenfogva.hu/nehagydmagad oldalon fellelhető online nyomtatvány kitöltésével is lehet jelezni a problémás eseteket.

Amennyiben bebizonyosodik, hogy egy fogyatékos állampolgárt valóban hátrányos megkülönböztetés éri, az alapítvány ingyenes jogi segítséget nyújt számára. Az első hónapban máris sok hívás érkezett a számra.

http://www.meoszinfor.hu/hir_0470.php

HÍREK KÜLFÖLDI FORRÁSOKBÓL

Fejezetírók kerestetnek

„A digitális szakadékok áthidalása: egy igazságos és versenyképes információs társadalom felépítése” – ez lesz annak a szöveggyűjteménynek a címe, melyet az Európai Unió megbízásából olaszországi, angliai, mexikói egyetemeken dolgozó szakemberek szerkesztenek majd; a fejezetek megírására pedig nyilvános felhívás jelent meg.

A kérdéskör különböző diszciplinák felől, különböző aspektusokból történő megközelítésének pozitív hatása lehet a téma további kutatására nézve. A cél: közelebb kerülni az igen összetett terület értelmezéséhez; átfogó, globális képet alkotni a digitális szakadéknak nevezett problémaköréről és a lehetséges megoldásokról.

Íme néhány, a feldolgozásra javasolt témakörök közül:

- Eszközök és módszertanok a digitális szakadék megértéséhez
- A digitális szakadék mint komplex jelenség (metszéspontok az e-kormányzattal, e-egészségüggyel e-demokráciával, e-business-szel stb.)
- A digitális szakadék problémájának kezelése: digitálisszakadék-politikák alkotása és elemzése

EU: Call for chapters: Overcoming Digital Divides

<http://www.epractice.eu/document/4399>

•

Romaprogram Bulgáriában

Bulgáriában egy nemrégiben - az információs technológiáért és kommunikációért felelős állami hivatal által - indított program keretében 80 roma fiatal vehet részt különböző szintű informatikai képzésekben. A kisebbségek e-integrációját elősegítő kezdeményezés a magyar Nyílt Társadalom Intézet támogatásával indult. Öt bulgáriai város 16 és 30 év közötti fiataljai közül kiválasztott 80 jelölt négyszintű kurzusnak vághat neki, a tanfolyam utolsó fázisában a legtehetségesebb 10 jelölt vehet részt, akikből professzionális IT-szakembereket képeznek.

eIntegration of minorities

<http://www.epractice.eu/document/4423>

•

Ingyenes domain spanyol fiataloknak

Spanyolországban – a kormányzat „Hálózati ifjúság” elnevezésű stratégiája keretében – a 30 év alatti spanyol állampolgárok ingyenesen regisztrálhatnak egy .es domainhez tartozó címet. A domainekeket egy weboldal segítségével lehet kiválasztani, a regisztráció is e webhelyen zajlik, valamint itt tudják saját weboldalukat kezelni majdani tulajdonosaik is, és a „Hálózati ifjúság” tervvel kapcsolatos információkhoz is hozzáférhetnek. A stratégia első számú célja: hozzájárulni ahhoz, hogy a fiatalok mind nagyobb számban legyenek jelen az interneten.

Free domains for Spanish youth

<http://www.epractice.eu/document/4293>

IMPRESSZUM

Rab Árpád – szerkesztő

Csótó Mihály – Körkép rovat

Borovitz Tamás – Hírek rovat

Köszönjük a szerzőknek, hogy engedélyezték írásaik közlését. Szeretettel várjuk a téma iránt érdeklődők saját írásait, híreit, észrevételeit.

A hírlevélre közvetlenül feliratkozni az alábbi e-mail címen lehet:

enclusion-regisztracio@ittk.hu

Apponyi Albert program

Ez a folyóirat szám a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal Apponyi Albert programja keretében kiírt Mecenatúra pályázaton elnyert támogatás segítségével készült

Partnerünk az e-Inclusion.hu - Az információs társadalmi befogadás magyar oldala

<http://einclusion.hu/>